

ابر شهرها؛ فرم شهری، حکمروایی و پایداری

نویسنده: آندره سورنسن

مترجم: مجتبی رفیعیان

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران

سورسنس، آندره Sorensen, Andre	سرشناسه
ابرشهرها: فرم شهری، حکمروایی و پایداری / آندره سورسنس، جونیچیرو اوکاتا؛ مترجم مجتبی رفعیان.	عنوان و نام پدیدآورنده
تهران: مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران، ۱۳۹۳	مشخصات نشر
۴۶۲ ص: مصور، جدول، نمودار	مشخصات ظاهری
978-600-6080-28-4	شابک
فیفا	وضعیت فهرست نویسی
عنوان اصلی: Megacities : urban form, governance, and sustainability.c2011	یادداشت
توسعه پایدار شهری -- کنگره‌ها شهرسازی -- کنگره‌ها شهرنشینی -- کنگره‌ها توسعه پایدار -- کنگره‌ها	موضوع
شهرها و شهرستان‌ها -- توسعه -- کنگره‌ها جامعه‌شناسی شهری -- کنگره‌ها اقتصاد شهری -- کنگره‌ها	موضوع
اوکاتا، جونیچیرو Okata, J. (Junichiro)	شناسه افزوده
شهرداری تهران. مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران	شناسه افزوده
رفعیان، مجتبی، ۱۳۴۴، مترجم	شناسه افزوده
۱۳۹۳ الفبا/س HT۳۷۷	رده بندی کنگره
۳۰۷/۷۶	رده بندی دیویی
۳۴۶۱۷۶۸	شماره کتابشناسی ملی

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران

مترجم: مجتبی رفعیان

چاپ و انتشار: معاونت علم و فناوری

طراح جلد: یعقوب قاسمی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۳

صفحه آرای: نگارستان حامد

شمارگان: ۱۰۰۰

بها: ۱۸۰۰۰۰

ناشر: مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران

کلیه حقوق چاپ برای ناشر محفوظ است.

نشانی: خیابان شریعتی، خیابان پل رومی، خیابان شهید اکبری، نیش خیابان آقابزرگی، شماره ۳۲

تلفن: ۸۳-۲۲۳۹۲۰۸۰

کدپستی: ۱۹۶۴۶۳۵۶۱۱

http://rpc.tehran.ir

info@rpc.tehran.ir

سخن نخست

انقلاب صنعتی، سرآغازی بر تغییرات بنیادین در سازمان اقتصادی-اجتماعی جوامع بشری و بازتوزیع گسترده جمعیت جهان به نفع مراکز شهری بوده است. نقش منحصربه‌فرد شهرنشینی در تمرکز فضایی سرمایه‌های مورد نیاز بنگاه‌های اقتصادی موجب گردید که فرآیندها و الگوهای توسعه شهری ارتباط فزاینده و درهم‌تنیده‌ای با ساختارها و فرآیندهای اقتصادی-اجتماعی پیدا کنند. از این‌رو هرگونه تحول در ساختارهای مذکور، اثرات خود را بر سازمان فضایی و الگوهای توسعه شهری نشان داده است. در این راستا، اقتصاد نوین جهانی و جامعه اطلاعاتی سبب شکل‌گیری فضاهای نوینی شده که از آنها با نام ابرشهرها یاد می‌شود. اگرچه این شهرها غالباً پرجمعیت هستند اما وجه بارز این شهرها در بزرگی و زیادی جمعیت آنها نیست. این شهرها گره‌های اقتصاد جهانی هستند که کارکردهای سطوح عالی راهبردی، تولیدی و مدیریتی کل سیاره در آنها متمرکز شده است. خاصیت آهن‌ربایی این شهرها، برای پسرکانه خود، منطقه بزرگی از یک کشور و یا کل کشور را در دامنه عملکرد آنها قرار می‌دهد. ابرشهرها بهترین‌ها و بدترین‌ها را در خود متمرکز کرده‌اند و ممکن است ارتباط درونی آنها بخش جهانی و فراقلمروی آن با جمعیت‌های محلی قطع شود. در واقع ویژگی بارز ارتباط جهانی و قطع ارتباط محلی (فیزیکی و اجتماعی) است که مورفولوژی اجتماعی-فضایی ابرشهرها را مشخص می‌کند. سلسله مراتب کارکردی و اجتماعی ابرشهرها از نظر مکانی مبهم و درهم‌ریخته است و مراکز کارکردی برتر آن ممکن است در کنار مکان‌های با کارکرد نامطلوب قرار گیرند.

بر اساس معیارهای شناخت ابرشهرها، بسیاری از پژوهشگران شهری، تهران نیز در زمره ابرشهرها به شمار می‌رود. با توجه به نقشی که شهرها، کلان‌شهرها و ابرشهرها به مثابه نقاط کانونی ارتباطات فراملی، ملی و منطقه‌ای دارند و به سبب داشتن ظرفیت کارکردی شهرها در مقیاس محلی تا جهانی، به عرصه‌ای راهبردی برای رقابت نیروهای جهانی و محلی با اهداف و مطالبات متناقض تبدیل شده‌اند. از این‌رو در پیش گرفتن شیوه‌های نوین حکمرانی و تغییر در راهبردها و سیاست‌های توسعه شهری برای ایجاد توازن و کاهش نابرابری‌ها و شکاف‌های اجتماعی، تأمین منافع عموم شهروندان، مدیریت مطالبات گروه‌های ذی‌مدخل، ارتقای کیفیت محیط و افزایش ضریب سکونت‌پذیری شهر ضروری است. بخشی از زمینه‌های تحقق این مهم مستلزم گسترش دانش و ادبیات علمی در حوزه‌های گوناگون توسعه و مدیریت شهری است؛ از این‌رو ترجمه کتاب «ابرشهرها، شکل شهر، حکمروایی و پایداری» که حاوی درس‌هایی از شیوه برنامه‌ریزی و اداره و بررسی مسائل ابرشهرهایی از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه است، در دستور کار این مرکز قرار گرفت. امید است که این کتاب مورد عنایت جامعه دانشگاهی، پژوهشگران، مدیران و کارشناسان و حوزه

مدیریت شهری قرار بگیرد و با ارشادات و نقدهای سازنده خود، این مرکز را در به انجام رساندن هرچه بهتر رسالت خود یاری رسانند.

در پایان لازم می‌دانم از همکارانم در مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران به‌ویژه، گروه مطالعات و برنامه‌ریزی زیرساخت‌های مدیریتی و مالی و معاونت علم و فناوری و جناب آقای دکتر مجتبی رفیعیان، دانشیار دانشگاه تربیت مدرس که وظیفه ترجمه کتاب را بر عهده داشتند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

بابک نگاهداری

رئیس مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران

www.ketab.ir

مقدمه مترجم

رشد جمعیت شهری در کنار بروز مناسبات نوین اقتصادی و اجتماعی، در بسیاری از کشورهای جهان منجر به پیدایش هویتی جدید از سکونتگاه‌های انسانی تحت عنوان «ابرشهرها» شده است. ماهیت و سازوکارهای عملکردی و ریخت‌شناسی این ابرشهرها از کشوری به کشور دیگر و حتی درون یک کشور متفاوت است. به عنوان مثال، در حالی که در کشورهایمانند آمریکا ساکنان ثروتمندتر، اغلب خارج از محدوده مرکزی شهر و یا مشخص‌تر در حلقه‌های بیرونی و شهرک‌های اطراف شهر زندگی می‌کنند در کشورهای در حال توسعه، حاشیه شهرهای بزرگ و ابرشهرها اغلب محل اسکان کسانی است که قادر به تأمین مخارج زندگی در محدوده رسمی شهر نیستند. با هر تفسیری که سازوکار پیدایش ابرشهرها را بیان کنیم و ابرشهرها هر گونه که باشند تبدیل به نهادی اقتصادی-اجتماعی و فرهنگی می‌شوند. بعضی کشورها مانند فرانسه، با ایجاد یک سلسله حکومت محلی که برآوردکننده نیازهای مردم در ابرشهرها است به این پدیده واکنش مثبت نشان داده‌اند. در دیگر کشورها مانند انگلیس حکومت مرکزی رغبتی به ایجاد ساختارهای سیاسی برای ابرشهرها ندارد. زیرا از اینکه آنها تبدیل به مراکز قدرت و در رقابت با دولت شوند، بیم دارند. امروزه حکومت محلی لندن در مقایسه با بیست سال پیش مسئولیت‌های کمتری دارد.

بسیاری از صاحب‌نظران، افزایش جمعیت شهرنشین جهان را پدیده‌ای مثبت ارزیابی می‌کنند. آن‌ها حرکت از روستا به شهر را پیامد طبیعی مدرنیزاسیون و صنعتی‌شدن جوامع ذکر کرده و افزایش میانگین درآمد و ارتقای سطح بهداشت و آموزش در مناطق شهری را نتیجه ناگزیر آن عنوان می‌کنند. اما برخی نیز نظر دیگری دارند. منتقدان، شهرنشینی را یک فرآیند طبیعی نمی‌دانند بلکه آن را نتیجه سیاست دولت‌ها در حمایت از مناطق شهری و سرمایه‌گذاری کلان در این مناطق می‌دانند. با توجه به رویکردهای جاری در فرآیند جهانی‌شدن درک و حل این اختلاف نظرها، گام نخست برای برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های اقتصادی و صنعتی در دهه آینده محسوب می‌شود. با هر تفسیر و تعبیری که مقوله بروز و تأثیرگذاری ابرشهرها را بپذیریم، حضور مؤثر این شهرها در ساخت و سازمان کلان فضای اقتصادهای ملی و منطقه‌ای و جهانی، واقعیتی انکارناپذیر است. ابرشهرها بخش مؤثری از ارزش افزوده، رشد اقتصاد ملی، جمعیت سرزمین، رشد علمی و سیاست‌گذاری‌های ملی را در درون خود جای داده‌اند. بنابراین درک ماهیت و سازوکارهای عملیاتی و مدیریتی آنها بخشی اجتناب‌ناپذیر از سیاست‌گذاری‌های حوزه مدیریت شهری تلقی می‌شود.

کتاب «ابرشهرها: فرم شهری، حکمروایی و پایداری» با همت و ویرایشگری سورن سن و آوکاتا از جمله کتاب‌های علمی و شاخصی است که با توجه به گستردگی و تنوع مؤلفان، به کاوش و پی‌گیری

معرفت‌شناسی و مصداق‌شناسی ماهیت و رویه‌های حاکم بر ابرشهرها پرداخته است. این کتاب بالغ بر ۱۷ فصل می‌باشد که نمونه‌های تجربی ارزشمندی را از تمامی قاره‌ها در خود جای داده است. نمونه پژوهشی تهران به قلم دکتر علی مدنی‌پور نیز از جمله فصول ارزشمند این کتاب در بیان و تحلیل روندهای حاکم بر تهران معاصر و چگونگی تبدیل آن به یک ابرشهر ملی می‌باشد.

این کتاب به درخواست مرکز مطالعات برنامه‌ریزی شهر تهران و با پشتیبانی مالی این مرکز شروع و به نتیجه رسید و در این میان ریاست محترم مرکز جناب آقای بابک دکتر نگاهداری و ناظر علمی کتاب جناب آقای دکتر تاج‌الدین کرمی اینجانب را مورد لطف و توجه خود قرار دادند. امیدوارم نتیجه نهایی بتواند در گسترش قلمروی دانش نظری شهرسازی و بیان و تبیین چالش‌های فراروی آن به‌ویژه در عرصه ابرشهرها گامی هرچند کوچک را برداشته و مخاطبین فارسی‌زبان را با تجارب و مفاهیم جهانی آشنا نماید.

مجتبی رفیعیان

دانشیار گروه شهرسازی دانشگاه تربیت مدرس

فهرست مطالب

۱- ابرشهرها، فرم شهری و پایداری ۱۷

۱-۱- جهانی با شهرهای غول آسا ۲۰

۱-۲- ابرشهرهای پایدار؟ ۲۲

۱-۲-۱- تعریف ابرشهرها ۲۴

۱-۲-۲- شهرهای بزرگ در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه ۲۵

منابع ۳۰

۲- رشد شهری توکیو، فرم شهری و پایداری ۳۳

۱-۲- مقدمه ۳۴

۲-۲- تاریخچه رشد شهری توکیو ۳۶

۳-۲- تنوع مسائل فرم شهری در توکیو ۴۲

۱-۳-۲- گونه‌های مختلفی از پراکنده‌رویی شهری ۴۲

۲-۳-۲- توسعه حمل و نقل محور (TOD) ۴۴

۳-۳-۲- متمرکزسازی مراکز شهری ۴۵

۴-۳-۲- توسعه مجدد اراضی قهوه‌ای (بازیافت) ۴۹

۵-۳-۲- حفاظت از نواحی تاریخی ۴۹

۶-۳-۲- بهبود وضعیت مراکز اسکان عمومی یا بومی ۵۱

۷-۳-۲- حفظ و بهسازی حومه‌ها ۵۴

۴-۲- موفقیت‌های قبلی در حل مسائل محیطی شهری ۵۵

۱-۴-۲- مبارزه با آلودگی محیطی در دهه ۱۹۷۰ ۵۵

۲-۴-۲- کاهش و بازیافت پسماندها در دهه ۱۹۹۰ ۵۷

۳-۴-۲- کمپین «راهکار حذف دیزل» از سال ۱۹۹۹ ۵۸

۵-۲- چالش‌های جدید برای رسیدن به بهبود پایداری شهری ۵۹

۱-۵-۲- ذخیره انرژی و تغییر به سوی انرژی تجدیدپذیر ۵۹

۲-۵-۲- توکیو بعد از ۱۰ سال برنامه ۶۱

۶-۲- نتیجه‌گیری ۶۲

منابع ۶۴

۳- در جستجوی فرم شهری پایدار برای سنول ۶۵

۱-۳- مقدمه ۶۶

۲-۳- سیر تحول فرم شهر کلان‌شهر سنول ۶۷

۱-۲-۳- کمربند سبز ۷۰

- ۷۳- ۲-۲-۳- نوسازی بخش مرکزی شهر
- ۷۷- ۲-۲-۳- توسعه شهر جدید حومه‌ای
- ۸۲- ۳-۳- مسائل پایداری و فرم کلانشهری سنول
- ۸۳- ۱-۳-۳- فشردگی: تراکم جمعیت در مقابل تراکم ساختمان
- ۸۴- ۲-۳-۳- ابعاد شکل شناسانه
- ۸۶- ۳-۳-۳- تمرکز در مقابل تمرکززدایی شده
- ۸۷- ۴-۳- نتیجه‌گیری

۹۰- منابع

۴- توسعه پایدار، فرم شهری، برنامه ریزی و حکمروایی در ابرشهر تهران

- ۹۴- ۱-۴- ظهور یک کلان‌شهر
- ۹۸- ۲-۴- الگوهای فرم شهری
- ۱۰۲- ۳-۴- حکمروایی شهری
- ۱۰۷- ۵-۴- چالش‌های توسعه پایدار
- ۱۱۰- ۶-۴- مخاطرات محیط‌زیستی
- ۱۱۳- ۷-۴- مدیریت رشد شهری
- ۱۱۷- ۸-۴- نتیجه‌گیری
- ۱۱۸- منابع

۵- ایجاد اصلاحات در یک ابرشهر: کلکته و خصیصه روستا-شهری آن

- ۱۲۰- ۱-۵- مقدمه
- ۱۲۱- ۲-۵- کلکته هزاره
- ۱۳۰- ۳-۵- سیاست ابرشهر
- ۱۳۵- ۴-۵- اصلاح مجدد ابرشهر
- ۱۳۷- منابع

۶- دورنمای مسئله آب در دهلی: نقد هنجارهای جهانی و فرهنگ‌های محلی

- ۱۴۰- ۱-۶- مقدمه
- ۱۴۲- ۲-۶- شهر تاریخی دیواردار شاه جهان آباد
- ۱۴۵- ۳-۶- استعمار و رشد شهری
- ۱۵۰- ۴-۶- بحران آب در دوران بعد از استعمار دهلی
- ۱۵۴- ۵-۶- مدرنیته، پایداری و آب
- ۱۵۹- منابع

۷- تکامل شهر بانکوک: چالش ها و فرصت های فراوری پایداری شهری ۱۶۱

- ۱-۷- مقدمه ۱۶۲
- ۱-۱-۷- پایداری سازی بانکوک، پایداری سازی تایلند ۱۶۳
- ۲-۱-۷- چارچوب فرهنگی تائی (تایلند): فرهنگ به عنوان یک «جریان» و دوگانگی رسمی / غیررسمی ۱۶۴
- ۳-۱-۷- نگرش اقتصاد آزاد به "برنامه ریزی": شهر خود سازمان ده و شهر نیازمند سازماندهی مجدد ۱۶۶
- ۲-۷- تحول شهری بانکوک ۱۶۷
- ۱-۲-۷- شهر بومی (رامای اول تا رامای سوم، ۱۷۵۱-۱۸۸۲) ۱۶۷
- ۲-۲-۷- شهر در حال گذار (رامای چهارم تا اوایل دوره رامای نهم (۱۹۴۶-۱۸۵۱)) ۱۶۸
- ۳-۲-۷- شهر مدرن (رامای نهم ۱۹۴۶ تا امروز): پایتخت و تحول مبتنی بر فناوری ۱۷۰
- ۳-۷- نواحی بزرگ شهری بانکوک ۱۷۳
- ۱-۳-۷- الگوهای گسترش جانبی: قطعه شدگی به لحاظ زمان، فضا و مقیاس ۱۷۳
- ۲-۳-۷- الگوی حرکت: از کلانگهای جاری تا راههای مسدود ۱۷۴
- ۳-۳-۷- الگوهای شکل گیری حومه نشینی: روستاهایی در درون شهر ۱۷۶
- ۴-۷- طرح ها و چشم اندازهای شهری برای توسعه و پایداری بانکوک ۱۷۷
- ۱-۴-۷- چشم انداز بانکوک با تکیه بر عدم تمرکز ۱۷۹
- ۲-۴-۷- چشم اندازهای رسمی در مقایسه با واقعیت بیرونی ۱۸۰
- ۳-۴-۷- چشم اندازهای جایگزین و تخیلی ۱۸۱
- ۵-۷- نتیجه گیری ۱۸۶
- منابع ۱۸۷

۸- دوگانگی شهری در منطقه کلان شهری جاکارتا ۱۹۱

- ۱-۸- مقدمه ۱۹۲
- ۲-۸- تاریخچه کوتاهی از منطقه کلان شهر جاکارتا: شکل گیری دوگانگی اجتماعی ۱۹۴
- ۱-۲-۸- شهرنشینی استعماری: شروع دوگانگی در فرم شهری جاکارتا ۱۹۴
- ۲-۲-۸- شهر پس از استعمار: شهری بیانگر غرور ملی ۱۹۶
- ۳-۲-۸- شهر مدرن: موج گسترده توسعه املاک و بحران اقتصادی ۱۹۷
- ۳-۸- اسکان در منطقه کلان شهر جاکارتا: تولد یک کلان شهر ۱۹۹
- ۴-۸- ایجاد فضا در منطقه کلان شهری جاکارتا: تقویت تبعیض در فضاها ۲۰۴
- ۱-۴-۸- بخش های مسکونی جدید: پیدایش مراکز نوین ۲۰۵
- ۲-۴-۸- کامپانگ ها: مناطق مسکونی شهری بومی ۲۰۷
- ۳-۴-۸- مراکز خرید، آپارتمان ها و دفاتر کار: فضای شهری مدرن ۲۰۹
- ۴-۴-۸- حفظ میراث فرهنگی دوران استعمار: به یادآوری گذشته ای منظم ۲۱۱
- ۵-۸- نتیجه گیری: دوگانگی شهری و فرم شهری پایدار ۲۱۲
- منابع ۲۱۵

۹- برنامه ریزی راهبردی برای لندن: یکپارچه سازی طراحی شهر و حمل و نقل شهری..... ۲۱۹

- ۲۲۰..... ۱-۹- مقدمه
- ۲۲۱..... ۲-۹- کلان شهر لندن (لندن بزرگ)
- ۲۲۵..... ۳-۹- مدیریت کلان شهر لندن (لندن بزرگ)
- ۲۲۹..... ۴-۹- برنامه ریزی راهبردی
- ۲۲۹..... ۵-۹- کمربند سبز
- ۲۳۲..... ۱-۵-۹- تأثیرات مثبت
- ۲۳۲..... ۲-۵-۹- تأثیرات منفی
- ۲۳۴..... ۳-۵-۹- ارزش کمربند سبز
- ۲۳۵..... ۶-۹- طرح لندن
- ۲۳۷..... ۱-۶-۹- ادغام (یکپارچگی) عمودی
- ۲۳۸..... ۲-۶-۹- ادغام (یکپارچگی) افقی
- ۲۳۹..... ۳-۶-۹- عوامل موفقیت
- ۲۴۲..... ۷-۹- نتیجه گیری
- ۲۴۴..... منابع

۱۰- به سوی شهر سازی بوم گرا برای استانبول..... ۲۴۷

- ۲۴۸..... ۱-۱۰- مقدمه
- ۲۴۹..... ۲-۱۰- استانبول پایدار
- ۲۵۱..... ۳-۱۰- توسعه های اولیه تا دهه ۱۹۵۰
- ۲۵۷..... ۳-۱۰- استانبول پس از دهه ۱۹۸۰
- ۲۶۰..... ۴-۱۰- به سوی شهر سازی اکولوژیکی (بوم گرا) برای مجمع الجزیره استانبول
- ۲۶۶..... منابع

۱۱- ابر شهر تورنتو: رشد، نهادهای برنامه ریزی و پایداری..... ۲۶۹

- ۲۷۰..... ۱-۱۱- مقدمه
- ۲۷۵..... ۲-۱۱- بروز نظام توسعه جدید
- ۲۷۹..... ۱-۲-۱۱- نظام کنترل توسعه در کلان شهر تورنتو (Metro)
- ۲۸۳..... ۲-۲-۱۱- ایده کلان شهر تورنتو (Metro) از فرم شهری و رفت و آمد
- ۲۸۸..... ۳-۱۱- فرم شهری تورنتو ۱۹۵۴-۲۰۰۶
- ۲۹۴..... ۴-۱۱- پایداری ابر شهر تورنتو
- ۲۹۸..... منابع

۱۲- لس آنجلس: توسعه شهر در ابرشهر پساخومه‌ای..... ۳۰۱

۱-۱۲- مقدمه: نیاز به بازسازی پساخومه‌ای..... ۳۰۲

۲-۱۲- منطقه لس آنجلس..... ۳۰۳

۳-۱۲- پساخومه‌گرایی..... ۳۰۶

۴-۱۲- اندک‌افزایی تاکتیکی..... ۳۱۱

۵-۱۲- نتیجه‌گیری..... ۳۱۶

منابع..... ۳۱۸

۱۳- مکزیکوسیتی: قدرت، برابری و توسعه پایدار..... ۳۱۹

۱-۱۳- مقدمه‌ای بر شهر فرا آیو کالیپتیک..... ۳۲۰

۲-۱۳- مطرح کردن گفتمان شهرهای پایدار..... ۳۲۱

۳-۱۳- چالش‌های محیطی اصلی..... ۳۲۳

۱-۳-۱۳- کیفیت هوا و حمل‌ونقل پایدار..... ۳۲۵

۲-۳-۱۳- حفاظت از زمین..... ۳۲۷

۳-۳-۱۳- مدیریت پسماند..... ۳۲۹

۴-۳-۱۳- پایداری آب..... ۳۳۰

۴-۱۳- برنامه‌ریزی برای پایداری محیطی در مکزیکوسیتی..... ۳۳۲

۱-۴-۱۳- برنامه سبز..... ۳۳۴

۲-۴-۱۳- نتایج مقدماتی: اولین سخنرانی برای شهروندان..... ۳۳۵

۵-۱۳- ملاحظات نهایی..... ۳۳۷

منابع..... ۳۴۰

۱۴- فرایند اصلاح و بهبود شهر بوگوتا..... ۳۴۱

۱-۱۴- مقدمه..... ۳۴۲

۲-۱۴- فرم شهری و توسعه پایدار در بوگوتا..... ۳۴۲

۱-۲-۱۴- توسعه سریع شهری..... ۳۴۲

۲-۲-۱۴- توسعه شهری در قرن بیستم..... ۳۴۳

۳-۲-۱۴- آثار توسعه شتابان شهری..... ۳۴۵

۴-۲-۱۴- تحولات دهه ۱۹۹۰..... ۳۴۵

۵-۲-۱۴- توسعه شهری و پایداری..... ۳۴۶

۳-۱۴- توسعه شهری متأخر..... ۳۴۷

۱-۳-۱۴- بحران شهری دهه ۱۹۸۰..... ۳۴۷

۲-۳-۱۴- شهر در پانزده سال آخر..... ۳۴۹

۳-۳-۱۴- توسعه شهری..... ۳۵۲

۳۵۳	 ۱۴-۳-۴- حمل و نقل
۳۵۶	 ۱۴-۴- پایان بحران ها
۳۵۷	 ۱۴-۴-۱- ارتقای حکمروایی محلی و سرمایه گذاری عمومی
۳۵۸	 ۱۴-۴-۲- منابع مالی
۳۵۹	 ۱۴-۴-۳- افزایش سرمایه گذاری رفاهی
۳۵۹	 ۱۴-۴-۴- رژیم برنامه ریزی جدید
۳۶۰	 ۱۴-۴-۵- اصلاح برنامه ریزی ارضی و دیدگاه درازمدت
۳۶۱	 ۱۴-۴-۶- مقیاس های مختلف برنامه ریزی: مراکز و مناطق برنامه ریزی
۳۶۲	 ۱۴-۴-۷- استانداردهای توسعه: ابزاری برای قاعده مند کردن اقدامات خصوصی در شهر و پایدار ساختن آن ها
۳۶۳	 ۱۴-۵- اقدام ها و سیاست ها به سوی توسعه پایدار
۳۶۳	 ۱۴-۵-۱- فرهنگ شهری: ایجاد شهری امن تر
۳۶۴	 ۱۴-۵-۲- امنیت
۳۶۵	 ۱۴-۵-۳- برنامه های مکمل امنیت و ایمنی
۳۶۸	 ۱۴-۵-۴- بازسازی فضا های شهری
۳۶۸	 ۱۴-۵-۵- بهبود فضای عمومی
۳۷۱	 ۱۴-۵-۶- ترمیم سیستم های زیست محیطی
۳۷۱	 ۱۴-۵-۷- سیستم جدید حمل و نقل و جابه جایی
۳۷۴	 ۱۴-۵-۸- تأسیسات جدید و بهتر
۳۷۴	 ۱۴-۶- چالش ها
۳۷۴	 ۱۴-۶-۱- جابه جایی
۳۷۵	 ۱۴-۶-۲- مسکن رفاهی
۳۷۵	 ۱۴-۶-۳- برنامه ریزی در مقیاس منطقه شهری
۳۷۶	 ۱۴-۷- نتیجه گیری
۳۷۷	 منابع

۱۵- توسعه پایدار اجتماعی شهری، مورد پژوهی: سائوپائولو

۳۸۰	 ۱۵-۱- مقدمه
۳۸۳	 ۱۵-۲- قوانین جدید شهری: قانون معروف به امبوا
۳۸۴	 ۱۵-۳- سازو کار قانونی معروف به گرانت اونه روس
۳۸۶	 ۱۵-۴- قانون اساسی جدید و توسعه شهری
۳۸۷	 ۱۵-۵- عملیات مشترک شهری (UO) چیست؟
۳۸۸	 ۱۵-۶- چگونگی اقدام عملیات شهری
۳۸۹	 ۱۵-۷- عملیات شهری در سائوپائولو از سال ۱۹۹۱
۳۸۹	 ۱۵-۷-۱- عملیات شهری آن هاں گلبوا (قانون شماره ۱۲/۹۷، ۱۳۹۹)

- ۱۵-۷-۲- عملیات شهری آگویرانکا (قانون شماره ۷۷۴، ۱۱/۹۵ ن) ۳۹۰
- ۱۵-۷-۳- عملیات شهری فاردا لیمبا (قانون شماره ۷۳۲، ۱۱/۹۵ ن) ۳۹۱
- ۱۵-۷-۴- عملیات شهری آگو اسپرایانا (قانون ۱۳/۲۶۰/۲۰۰۱) ۳۹۲
- ۱۵-۷-۵- عملیات شهری ریو وردی جاکا (قانون ۱۳/۸۷۲/۰۴) ۳۹۴
- ۱۵-۸- آثار ناشی از عملیات شهری ۳۹۵
- ۱۵-۹- سیپاکس: یک ابزار جدید کسب ارزش و منابع مالی جدید ۳۹۶
- ۱۵-۱۰- افزایش قیمت زمین در عملیات شهری ۳۹۸
- ۱۵-۱۱- تمرکز بر موضوع املاک، مستغلات و جمع‌آوری مالیات ۳۹۹
- ۱۵-۱۲- تأثیر در تراکم ساختمانی، جمعیت و اعیانی شدن فضا ۴۰۰
- ۱۵-۱۳- طرح جامع جدید ۴۰۱
- ۱۵-۱۴- عملیات شهری جدید و کاهش عمومی نسبت مساحت به طبقه ۴۰۱
- ۱۵-۱۵- ZEIS ها و بایرداری اجتماعی ۴۰۲
- ۱۵-۱۶- ZEPAM ها: حقوق و قوانین بایرداری محیطی ۴۰۳
- ۱۵-۱۷- مشکل حمل و نقل ۴۰۳
- ۱۵-۱۸- نتیجه‌گیری ۴۰۵
- منابع ۴۰۹
- ۱۶- بایرداری و فرم شهری: منطقه کلان شهری بئونس آیرس ۴۱۱
- ۱۶-۱- مقدمه ۴۱۲
- ۱۶-۲- فرایندهای پیکربندی شهری در منطقه کلان شهری بئونس آیرس MRBA ۴۱۴
- ۱۶-۳- تغییر شکل در چیدمان فضایی منطقه کلان شهری بئونس آیرس (MRBA) در ۲۰ سال گذشته ۴۱۹
- ۱۶-۴- بایرداری، زیست‌پذیری و برنامه‌ریزی در منطقه کلان شهری بئونس آیرس MRBA ۴۲۴
- ۱۶-۴-۱- گونه‌های رشد، تصرف زمین و فرم شهری ۴۲۶
- ۱۶-۴-۲- حق به شهر و دسترسی به زمین برای گروه‌های کم‌درآمد ۴۲۷
- ۱۶-۴-۳- کیفیت شهری و چالش‌های محیطی مرتبط ۴۲۹
- ۱۶-۵- رهیافت‌های برنامه‌ریزی و حکمروایی در بئونس آیرس ۴۳۰
- منابع ۴۳۵
- ۱۷- بایرداری ابرشهر: فرم، توسعه و حکمروایی شهری ۴۳۷
- ۱۷-۱- فرم شهری ۴۳۹
- ۱۷-۱-۱- پراکنده‌روی شهری ۴۴۰
- ۱۷-۱-۲- چندمرکزیت و قطبی شدن اجتماعی ۴۴۲
- ۱۷-۲- زمین، ارزش‌گذاری زمین و ایجاد زیرساخت ۴۴۶
- ۱۷-۳- چالش‌ها و مسائل حکمروایی ۴۵۲

- ۴۵۳ ۱-۳-۱۷- تفوق حکمروایی - مدیریتی
- ۴۵۷ ۲-۳-۱۷- میراث استعماری دوگانگی شهری
- ۴۵۸ ۳-۳-۱۷- بوگوتا
- ۴۶۱ منابع

www.ketab.ir